

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پژوهش‌نامه‌ی آموزش زبان فارسی

به غیرفارسی‌زبانان

علمی پژوهشی

دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)

مرکز آموزش زبان فارسی

دانشگاه بین‌المللی امام خمینی

IMAM KHOMEINI
INTERNATIONAL UNIVERSITY

- سال سوم
- شماره‌ی سوم (پیاپی ۸)
- پاییز و زمستان ۹۳

پژوهش‌نامه‌ی آموزش زبان فارسی

به غیرفارسی‌زبانان

نشریه‌ی علمی-پژوهشی
مرکز آموزش زبان فارسی

- صاحب امتیاز: دانشگاه بین‌المللی امام خمینی^(ره)
- فاصله‌ی انتشار: دوفصلنامه
- مدیر مسئول: دکتر احمد پاشا زانوس
- سردبیر: دکتر امیررضا وکیلی‌فرد
- مدیر داخلی و سرویراستار: سید اکبر جلیلی
- دبیر تخصصی: مهدی خدادادیان
- مدیر اجرایی: زهرا اکبرشاهی
- گروه ویراستاری: محمد اورنگ (فارسی و انگلیسی)، حمید آقایی (فارسی)، زهرا اسدی (فارسی) و شیما اسدی (انگلیسی)
- ناظر فنی چاپ: حمید کلهر
- لیتوگرافی و چاپ: قزوین
- شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نشانی: قزوین، بلوار دانشگاه بین‌المللی امام خمینی^(ره)، مرکز آموزش زبان فارسی،

دفتر پژوهش‌نامه

www.jplt.journals.ikiu.ac.ir

نشانی تارنمای اختصاصی نشریه:

jplt@pst.ikiu.ac.ir

رایانشانی نشریه:

+۹۸ -۰۲۸-۳۳۹۰۲۲۲۸

تلفن و دورنگار:

۳۴۱۴۹ -۱۶۸۱۸

کدپستی:

دانشگاه بین‌المللی امام خمینی^(ره)

IMAM KHOMEINI
INTERNATIONAL UNIVERSITY

• بهای: ۱۰۰۰۰۰ ریال

- این پژوهش‌نامه براساس نامه‌ی شماره‌ی ۳/۱۸/۳۵۹۴۳ مورخ ۱۳/۰۳/۱۳۹۲ کمیسیون نشریات علمی کشور، اعتبار «علمی- پژوهشی» دریافت کرده است.
- این پژوهش‌نامه براساس نامه‌ی شماره‌ی ۹۱/۲۶۹۸۶ مورخ ۱۳۹۱/۰۹/۱۲ اداره‌ی کل مطبوعات داخلی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی منتشر می‌شود.
- تغییر ترتیب انتشار پژوهش‌نامه‌ی آموزش زبان فارسی از «فصلنامه» به «دوفصلنامه» براساس نامه‌ی شماره‌ی ۹۳/۲۲۷۷۴ مورخ ۹۳/۹/۱۶ وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی صورت گرفته است.
- این نشریه در پایگاه‌های زیر نمایه می‌شود:
  - پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) به نشانی www.isc.gov.ir
  - پایگاه اطلاعات نشریات کشور (مگیران) به نشانی www.magiran.com
  - مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی کشور به نشانی www.sid.ir
  - پایگاه مجلات تخصصی نور به نشانی www.noormags.com

اعضای شورای نویسندگان

(به ترتیب حروف الفبا)

- دکتر محمد دبیر مقدم- استاد زبان‌شناسی نظری، دانشگاه علامه طباطبائی
- دکتر روح‌الله رحمتیان- دانشیار علوم زبان، دانشگاه تربیت مدرس
- دکتر حسن شمس‌اسفندآباد- دانشیار روان‌شناسی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی^(ه)
- دکتر کوروش صفوی- استاد زبان‌شناسی، دانشگاه علامه طباطبائی
- دکتر سید محمد ضیاحسینی- استاد زبان‌شناسی، دانشگاه علامه طباطبائی
- دکتر یحیی مدرّسی تهرانی- استاد زبان‌شناسی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
- دکتر مهین‌ناز میردهقان- دانشیار زبان‌شناسی همگانی، دانشگاه شهید بهشتی
- دکتر امیررضا وکیلی‌فرد- استادیار آموزش‌شکاوای زبان‌های دوم، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی^(ه)
- دکتر لطف‌الله یارمحمدی- استاد زبان‌شناسی، دانشگاه شیراز و عضو پیوسته‌ی فرهنگستان علوم

مشاوران علمی این شماره

(به ترتیب حروف الفبا)

- دکتر فریده حق‌بین- دانشگاه الزهرا
- دکتر ولی‌الله برزگر کلیشمی- دانشگاه بین‌المللی امام خمینی^(ه)
- دکتر سید بهنام علوی- سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
- دکتر محمدمبین مهدوی- دانشگاه بین‌المللی امام خمینی^(ه)
- فرج‌الله طالبی- مرکز همکاری‌های علمی و بین‌المللی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
- زهرا استادزاده- مرکز همکاری‌های علمی و بین‌المللی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

پژوهش‌نامه‌ی آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان

اهداف نشریه

دانش آموزش‌شکاوای زبان‌های دوم و خارجی، همگام با پیشرفت دانش و فناوری، رشد چشمگیری در دهه‌های اخیر داشته است. زبان فارسی نیز به‌عنوان یکی از عوامل همبستگی ملی، ابزار ارتباط زبانی و پشتوانه‌ی تاریخی- فرهنگی ایرانیان در حوزه‌های آموزشی، اجتماعی، فرهنگی و امنیت ملی، از نقش بسزایی برخوردار است.

با توجه به تخصصی شدن دانش آموزش‌شکاوای زبان‌های دوم و خارجی در دنیا و به دنبال آن، آموزش‌شکاوای زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان و نیز با در نظر گرفتن اهمیت زبان فارسی در همبستگی ملی و تقویت ارتباطات کشورمان با کشورهای منطقه، راه‌اندازی نشریه‌ی «پژوهش‌نامه‌ی آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان» ضروری به نظر می‌رسید. بنابراین، نشریه‌ی مذکور وابسته به مرکز آموزش زبان فارسی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی(ره)، در راستای تقویت و گسترش مرزهای دانش آموزش‌شکاوای فارسی به‌عنوان زبان دوم و زبان خارجی و به‌کارگیری علمی این دانش و شاخه‌های آن گام برداشته است. بر مبنای چنین رسالتی، نشریه‌ی «پژوهش‌نامه‌ی آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان» تنها نشریه‌ی علمی- پژوهشی، با فاصله‌ی انتشار هر دو فصل یک بار، در این زمینه خواهد بود که مقالات اصیل و یافته‌های علمی اندیشمندان و محققان دانشگاهی را در این سطح علمی به چاپ خواهد رساند.

خط مشی نشریه

خط‌مشی بنیادین نشریه، بیشتر بر حمایت از مقالات مبتنی بر روش‌های میدانی، در زمینه‌های زیر و صرفاً در حوزه‌ی «آموزش‌شکاوای فارسی به عنوان زبان دوم و زبان خارجی» استوار خواهد بود.

- روش‌های آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان
- آموزش مهارت‌ها و زیرمهارت‌های زبانی
- روان‌شناسی یادگیری مهارت‌ها و زیر مهارت‌های زبانی
- طراحی، تهیه و تدوین مواد درسی و کمک‌درسی و ارزشیابی آنها
- آموزش زبان فارسی برای اهداف دانشگاهی یا اهداف ویژه
- آموزش زبان فارسی در محیط مجازی
- کاربرد ابزارها و فناوری‌های نوین
- مدیریت کلاس‌های چندزبانه و چند فرهنگی
- اصول اخلاقی در آموزش زبان فارسی
- مسائل جامعه‌شناختی و فرهنگی آموزش زبان فارسی
- سنجش، ارزیابی و آزمون‌سازی
- تحولات آینده‌ی دانش آموزش‌شکاوای زبان فارسی
- و سایر پژوهش‌های میان‌رشته‌ای (زبان‌شناسی کاربردی، ادبیات و...)

برگ درخواست اشتراک پژوهش‌نامه‌ی آموزش زبان فارسی به غیر فارسی‌زبانان

نام و نام خانوادگی: ----- شغل: -----
نشانی گیرنده: -----
کد پستی: ----- تلفن: -----
مبلغ پرداخت شده: ----- شماره رسید بانکی: -----
تاریخ و امضاء: -----

بهای اشتراک سالیانه‌ی پژوهش‌نامه

داخل کشور	خارج از کشور
۴۰۰۰۰۰ ریال + هزینه‌ی پست	۱۵ دلار + هزینه‌ی پست
مشترکان محترم می‌توانند بهای اشتراک خود را به حساب ۲۸۶۱۱۲/۱۱ جام بانک ملت شعبه‌ی دانشگاه بین‌المللی امام خمینی ^(ه) قزوین، به نام درآمد اختصاصی مرکز آموزش زبان فارسی، واریز نموده و روگرفت قبض پرداخت شده را به نشانی پژوهش‌نامه ارسال فرمایند. در ضمن، دانشجویان، فرهنگیان و اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها، برای برخورداری از تخفیف، روگرفت کارت شناسایی خود را به همراه برگ درخواست تکمیل شده ارسال نمایند.	

شیوه‌نامه‌ی نگارش مقالات

شیوه‌نامه‌ی نگارش مقالات در تارنمای پژوهش‌نامه به نشانی <http://jplt.journals.ikiu.ac.ir> نمایه شده است که علاقه‌مندان می‌توانند ضمن بازدید از تارنمای پژوهش‌نامه شیوه‌نامه را مشاهده یا دریافت نمایند.

در این شماره می‌خوانید

- سخن سردبیر ۱

- تدوین فهرست واژگان پایه برای زبان فارسی: رویکردی تلفیقی ۳-۲۳
سامان عبادی، امیررضا وکیلی‌فرد، خسرو بهراملو

- تصحیح نوشته‌های غیرفارسی‌زبانان: سوگیری مصححان فارسی‌زبان با استفاده از انگاره‌ی چندوجهی
راش ۲۵-۵۴
رجب اسفندیاری

- رویکرد مفهومی - نقشی در آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان ۵۵-۹۲
رضامراد صحرایی، معصومه استاجی، مرواید طالبی

- بازنمایی دین در کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان ۹۳-۱۱۶
ماندانا نوریخس، داود ملک‌لو

- ارزیابی دستور آموزشی در کتاب‌های آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان ۱۱۷-۱۴۱
والی رضایی، آمنه کوراوند

- عوامل تأثیرگذار بر به‌کارگیری رایانه و فناوری در آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان ۱۴۳-۱۷۰
زری سعیدی، شهره سادات سجادی

- ترجمه‌ی چکیده‌ها به زبان انگلیسی ۱۷۱-۱۷۷